„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком и недељом на целом табаку, уторком на по табака.

ЦЕНА ЈЕ
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф. — к.
на по године . . . . . 7 ф. — к.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 к.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 к.

За Србију
на годину 32 дин., на по године 16 дин., на четврт године 8 динара.

ЗАСТАВА.

ОРГАН СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ.

За ОГЛАСЕ плаћа се по 6 новч. од сваке врсте сваких ситних слова; за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.
За „Приповлано“ плаћа се 20 нов. од врсте.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“

Уредништво и администрација „Заставе“ налази се у кући г. Ст. Јефтића, главна улица.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСЕ не враћамо.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 2. У НОВОМ САДУ У УТОРАК 3. ЈАНУАРА 1895. ГОДИНА XXX.

Прошлим бројем отпочела је нова, тридесета година „Заставе“. У данашњим тешким нашим приликама молимо и позивамо све наше дојакошње поштоване претплатнике, да **одмах обнове претплату,** *како би својим тешким дужностима могли одговорити и да не би било сметње у шиљању листа. А наше једномишљенике позивамо, да се живо заузму око прикупљања* **нових претплатника,** *да би у новој, тридесетој години наш рад још проширити могли.*

НАШИМ ДУЖНИЦИМА! — Молимо старе и нове дужнике „Заставине“, да свој дуг неодложно намире, да не падне на њих кривица, ако окрњењем кауције и сам опстанак листа у питање дође, — и да не буду и они у реду оних, који „Заставу“ поткопавају.

ЗЕЛЕНАШИ У ФРАКОВИМА.

Ко да не узвикне: Благо теби Србијо! кад види, да се министар финансије Вукашин Петровић вратио са свога путовања у Београд и нашао држави зајма. Нашао је новаца и државна руда не ће — бар за сад — ударити у брег.

Вукашин и његов госа мислили су, да ће светске банке једва дочекати, да Србија од њих тражи новаца. Банкарске радње осетиле су, каква празнина фијуче по државним благајницама у Србији, те су кроз провидели велику потребу новца у Београду и разуме се, да су се тиме користили. А што не би употребили туђу невољу у своје добро, кад им је Вукашин пао тако лако у њихове зеленашке канце?

Склопити зајам, какав је склапао сад Вукашин, то је другим речима продуживати век тешком болеснику, давати му тешка пића и успавати га, да лакше поднесе до оног времена, кад наступи катастрофа.

Нисмо ми далеко од оног времена, кад су код нас зеленаши јавно давали у зајам потребнику и невољнику по 50 фор., а овај је потписао обвезницу на 100 фор. А данас зар нема таквих дерикожа?

Не ћемо да их тражимо даље. Ево нам их „Дајче Цајтунг“ приказују, говорећи о зајму српске државе, што га је склопио Вукашин у Паризу. Оне говоре: „Није часно користити се туђим тешким положајем, па га још више гурати у пропаст“.

Лепа је то поука за све оне, који дају и који траже зајма, а највећа је поука за данашње власнике у Србији, који морадоше приклонити главу и подлећи тим светским зеленашима, да са Србије одеру и девету кожу, само за то, што је обест неколико силника у Србији избацила државу из природног јој колосека, у који се почела уживљавати и унутрашњим животом свестрано крепити.

Данас је то јавна тајна, да ће ови нови зајмови да подмирују редовне државне расходе и да ће ти зајмови, да плаћају редовне интересе на старе зајмове. А шта то значи, то ће знати свако, ко има поле појма о газдовању.

Од 15 милијуна динара, што их диже Вукашин, прима он само 6 милијуна, а 9 милијуна остају код банака као јемство, да ће Србија плаћати трогодишње камате. И кад се одбију свакојаки и разноврсни трошкови око дизања тог зајма, онда имамо ужасну слику, како је Србија дошла до — јефтиног зајма.

Може ли се овако газдовање, и смеју ли се оваки атентати на животне интересе у Србији још трпети? **Раде.**

Нови Сад, 2. јануара.

Борба против круне. Још нам је у памети, како је безобзирно владина странка поступала у оној министарској кризи у јуну, кад је Векерле по други пут дошао на владу. После тога је владина странка преко Векерла и осталих министара толико пута куцала на краљева врата, да јој се потврде црквено-политичке реформе, да је то већ и нама одвратно постало, који смо то само са стране посматрали. А да те своје атентате на круну изведе до краја, мало је за то њој било да употреби парламентарне доскочице, него је круну стерала у буџак, да јој се мораде поклонити. У прошлом заседању саборском, кад је буџетска расправа у највећем јеку била, изазвала је влада најжешћу црквено-политичку борбу, у след које је влада морала да одступи, но да одступи у буџетској расправи, кад се на основу закона не може сабор распустити, нити нови избори расписати. И тако мораде краљ и опет поверити састав министарства Банфију, човеку из клике Векерлове и Тисине, а крунин кандидат, Хедервари, мораде пропасти. Такво титрање с круном може само у Угарској да буде.

*

Саборска већина. Банфијево министарство најбоље доказује, на каквом трулом подножју стоји данас владина странка. Она броји у сабору већину од 12 чланова. За то се морао изабрати човек, у коме ће сваки поједини у саборској већини имати неограничено поверење. Па ни то није постигнуто. Због Банфијева министарства иступају из владине странке гроф Андрија Бетлен, гроф Телеки, гроф Нако, Павле Киш и неколико саских посланика. Како онда изгледа та саборска већина? За довршење буџета ваљда ће се искрпити, али за друге какве предмете, н. пр. за црквено-политичке реформе да ће се извесна већина склопити — то би био уникум парламентаризма. Како по свему изгледа, либерална је странка у Банфију избацила последњи свој фишек.

*

Председништво у сабору. По што је досадашњи председник сабора, Банфи постао председник министарства, истакло се питање, ко да га заступа у сабору. Једни су у либералној странци за Силађија, а други за Чакија, за обојицу бивших министара, који су се заузимали за црквено-политичке реформе. Но саборске опозиције сложиле су се, да бирају човека некад владиног, а сад ван странака Тому Печија, који је већ био много година председником. Лако се може догодити, да ту владина странка претрпи, ако не пораз, а оно ваљан фиаско.

Поглед по свету.

— Буџет од 1894. у Србији. Изишао је краљев указ, којим се објављује, да за годину 1895. важи буџет од прошле године све дотле, док народна скупштина не донесе нов буџет. Види се, да је Србија земља реда и рада. Баш као и код нас.

— Истарски сабор. У првој седници истарског сабора поднела је талијанска већина предлоге: 1.) Да се повуче наредба о двојезичним таблицама на зграним у Истрији; 2.) Да се оваке таблице уклоне у Пирану; 3.) Да се уништи листа поротника за 1894.; 4.) Да се промени дневни ред у сабору, те да расправни језик буде само талијански, а предлози и интерпелације да се могу подносити само на талијанском језику. Не траже ни више ни мање, но да сабор добије са свим тип талијански.

— Положај у Бугарској. Цанковисте држе, да ће по њих бити добрих последица аудијенција, коју је имао Цанков код принца Фердинанда. Владини листови труде се опет, да значење ове аудијенције умале. Положај Стојиловљеве владе је уздрман због догађаја у сабору и због акције против Стамбулова. После Стојилова дошло би онакво министарство, какво замишља Цанков.

— Неред у Мароку. Султан од Марока позвао је Енглеску, да се прими заштите Марока, јер султан није у стању, да се одржи на престолу.

— Услови мира од стране Јапана јесу по „Стандарду“ сви: Независност Кореје под заштитом Јапана, уступање извесних кинеских острва, укидање тврђавице Таку и свију осталих тврђавица на путу од Кореје у Кину; Порт-Артур и Вај-Хај-Вај да не буду на даље ратна пристаништа; признање права Јапану, да Кини одреди број ратних бродова, које ће градити; знатна ратна оштета и ако је могуће, постављање пријатељских односаја, који би претходили кинеско-јапанском савезу.

ВЕСТИ ИЗ СРБИЈЕ.

Београд, 1. јануара.

Изрицање пресуде. У суботу је пред судом било прилично света. Непрестано се купиле мале гомилице. У салу судску пуштали се само по неки. Око суда налазило се око 20 униформисаних и 6 цивилних жандарма са поручником. Било је и полициских чиновника у качкети. Око 10 сахати ходник је био дупком пун. Свет је био врло нестрпљив и радознао. У згради стојали су жандарми и писар, па су само по неке пуштали. Око 11 сахати дошло је још 10 жандарма и пет писара. Пресуда је пала, пала онако, како је нико овамо није очекивао. Свак је мислио, да ће ове жртве бити ослобођене, али их је суд осудио и то овако: Чебинац 2 год. затвора и 1 год. полициског надзора. — Ранко Тајсић, Алекса Жујевић, Коста Таушановић, Добра Ружић, Др. Коста Динић, Аца Станојевић и Сима Ђаковић по 3 год. затвора и 2 год. полициског надзора. Јаша Ненадовић и Ђока Новаковић пуштају се испод суђења из недостатка доказа и 1 год. дана полициског надзора. Даље су сви осуђени да плате својим адвокатима одбране. На ово је публика била пренеражена и викнула је једногласно: Умрла правда! Нечувено у свету, да се неко без икаквих доказа осуђује. — У делу трованја Ђаковић и Мишковић ослобођени су као невини. Публике је било много на сокаку, која је с нестрпљењем очекивала пресуду и своје незадовољство изрицала.

*

Чебинац код председника. Чебинац је на два дана пре пресуде био код председника првостеп. суда и тамо се бавио од 4 до 6 сахати. За ову вест ми јамчимо. Заиста је понашање неких лица у овој афери недостојно њихових положаја и ми тврдимо, да ће ти људи, ма кад тад сами осуђивати своје понашање. На што те тајанствености, ако су чиста посла, и за што пред светом играти улогу свеца, а испод жита недостојну улогу. Зар председник не да родбини оптужених радикала, да се састану са својима, а он се тајно састаје са Чебинцем и договара се. А сигурно се не договара у корист радикила, него на њихову штету. У петак пре подне председник је звао и Шпартаља, овд. адвоката, да се с њим договори због Чебинца. Шта је са овим позивом хтео и да ли је Шпартаљ ишао њему, нисмо још дознали. Осим тога председник је наредио поручнику жандармериском, ако би публика повикала оптуженима живели, да употреби бајонете. Зацело у целој историји човечанства нема примера, да се тако једна огромна партија гони и њени прваци киње. И то све чини једна гомилица напредњака, која живи од самих ујдурама.

*

О пресуди. Предмет разговора у целом Београду само је о пресуди над окривљеним радикалима, а сигурно ће и сва Србија о томе говорити. Сав је свет изненађен, да могу бити осуђени људи, против којих није било ни једног доказа. Суд није био на величини свога положаја, кад је донео онаку пресуду. Пресуда није била поткрепљена никаквим разлозима и изгледа, да је из средњега века, кад је владало право јачега. Жалосно.

*

Отишао кући. Кад су оптужени радикали осуђени, публика их је и у ходнику и на улици дочекала симпатично. Чебинца су сви грдили и називали га издајицом. Ђока Новаковић поздравио се са својим друговима и отишао кући. Од суда до на теразије пратила га је грдна маса света. Али каква хасна, кад мора годину дана бити под полициским надзором.

САБОР ТРОЈЕДНЕ КРАЉЕВИНЕ.

Загреб, 31. дец.

После божићних празника састао се по ново сабор, и јуче отпочео свој рад. Пре него што се прешло на дневни ред, прочитана је молба земаљског глазбеног завода, у којој моли, да му се субвенција са 12 на 15.000 ф. повиси; а за тим представка кореничких изборника, у којој моле сабор, да се зајамчи слободна употреба ћирилице и српске заставе свугде и у свако доба. Иста је дата петиционом одбору. После овога прешло се на специјалну расправу прорачуна за 1895. годину.

Код ставке о „сабору“ напомиње заст. др. Амруш, да би ваљало саградити нову саборницу, и препоручује већини, да се побрине за то. Исто је тако заст. Фолнеговић, код тачке друге, учинио своје примедбе и ту се дотакао говора, кога је бан при закључку генералне дебате о прорачуну изговорио. За тим је говорио о странци права, о њеном програму, и о свом путовању у Босну. После њега је узео др. Ружић реч против бана, да критикује његов рад и држање. Говорник је више пута опомењут.

Са претреса Чебинчеве афере.*)

Дванаести дан 12. децембра.

Данашњи претрес почео је у 8 сати и 45 мин. пре подне.

Сведок Светозар Попадић, уредник „Одбране“ стар 39 год. нисам осуђиван, познајем К. Таушанов.

Шта би могли знати да кажете, кад је почео излазити лист „Одбрана,“ јели Тауш. радио и како око њега?

Попадић. Кад сам почетком ове год. престао бити сарадник других листова с намером, да покренем засебан лист и тако решим се да покренем лист под именом „1 април“, о томе сам многима причао.

Од те намере одустанем и решим се да покренем лист „Одбрану“, којој ћу ја бити уредник. Али како ја по Србији нисам јако био познат, молио сам многе пријатеље да се заузму, како би ја могао овај лист одржати.

Па поред осталих молио сам и К. Таушановића, јер сам знао, да ће он моћи много учинити у народу, да се овај мој лист растура. Он се најпре устезао, наводећи „како је он члан главног радикалног одбора и да није ред да се он заузима, јер би му се пребацило, да он тиме спречава растурање партијског листа „Одјека,“ али на моја многа наваљивања, он се тога прими, па је тако у виду карти отворених и писама писао многим пријатељима по унутрашњости, а међу тим ја сам му дао списак свију познатих ми пријатеља, међу којима је био и Чеб. Кад је дошао на њега ред, онда је се Таушановић устезао, говорећи, како са овим човеком има затегнуте односе, још од времена кад је био министар и кад је Чеб. тражио онај зајам од скупштине. Али кад сам га поново замолио, да то не ће имати никакве везе са партијским стварима; онда се он тек склонио и изјавио да ће и њему писати. Поред осталих били су у списку Јоца Јовановић, Риста Поповић и још 20—30 њих, то је што ја знам да сведочим и на то се могу заклети. Дангубе не тражим.

Сведок Лука Лазаревић проф. у пензији стар 38 год. — није осуђиван. Познајем све тужене и г. К. Таушановића.

Предс. Кажите ви шта знате, јесте ли слушали, да је Тауш. сумничио на Чеб. због партије.

Сведок: Не знам.

Предс. Какве је односе имао оптуж. са Скендеровићем.

Сведок: Не знам.

Оптуж. Аца Станојевић тражи да сведок Лазаревић пред судом каже о ономе, што му је Чеб. причао у затвору.

*) Пресуда је у овој ствари изречена. Ми је доносимо на другом месту. Но да би наши читаоци имали потпуну слику у том, како је претрес текао, доносимо, ма и накнадно, још у неколико бројева ток судске расправе. Не могосмо пре завршити због осталог материјала, који је чекао на ред. Ур. „Заст.“

Свед. Лазаревић. У половини октобра ове године позвао ме је у затвор писмом оптужени Чеб. те да ме пита да ли ћу његову кћер примити у завод, који се тада отворио. Ја сам му на тај позив отишао и кад смо о томе свршили говор, ја му обећах, да ће се његова кћи примити. Он ми тада рече како су га преко листова почели нападати, називајући га шпијуном, банкротом а то је чинио и опт. Станојевић на својим испитима. Видећи ја (Чеб.) у какву сам беду запао и ако дотле нисам ништа на испитима против осталих оптужених казао, али кад сам тим изазват, морао сам и за њих казати и то их је довело у затвор. Ово је све, што знам да покажем у овој ствари. На то се могу и заклети. С тим још да је мени Чеб. казао да је он слушао из друге собе, када је Станојевић на испиту овим горњим речима њега називао.

Чеб. кад је члан Скендеровић дотерао Аћу у управу вар. Београда у собу која је била једног писара, а ова је била до моје собе, где сам ја био затворен, онда је се Аца толико дерао и викао на мене, да се то потпуно могло чути, јер су нас само врата раздвајала, а у подне, кад је апсанција отворио врата, да ми да ручак, Скендеровић је био прошао поред моје собе. Ја сам га упитао „беше ли оно Аца, што ме мало пре грђаше?“ Он пролазећи поред мене, рече: „био је Аца. Јесте ли чули како вас почасти“! А тога дана 6. маја не верујем да је Аца испитиван, а да га је испитивао би га у другој канцеларији, у другом оделењу. Ово сам ја, Ацо, причао.

Аца. Није истина, да ме је тога дана и у то време мене дотерао Скендеровић већ 5. маја у 4 сата по под. Милан Ђорђевић дотерао ме је и према томе није могао Скенд. причати Чеб. тог дана у подне о мени.

Чеб. Зар то није било 6. маја.

Аца. Није 6. већ 5. маја. И ово излази као што сам пре казао, да је Чеб, одржавао са Скенд. неке везе.

Чеб. Да ли је, Ацо, ово било 5. или 6, не знам, али — да си ти мене грдио, то стоји, у осталом је онако, како сам пре казао.

Предс. Ја још нисам видео човека као вас, Чеб., како се бране и одговарају.

Предс. позовите Антонијевића.

Макс. Антонијевић, јувелир 44 г. „фармазон“.

У овој години, а времена не могу се сетити, ми смо се са неколико пријатеља мојих састали у моме дућану, а ту су се и пре тога чешће скупљали и долазили на разговор н. пр. Јоца Јов. из Шапца, Риста Поповић и многи други. Ту смо водили разне разговоре, а тога дана, десили су се код мене предња двојица и још неки. Међу тим, дође и оптужени др. Динић. Ја сам га у шали дарнуо као што сам и раније чинио. Јеси ли се ти докторе скоро виђао са књаз. Петром, а то сам га питао за то, што је његов рођак. Он рече па и јесам. Ништа више не знам да кажем.

Љ. Жив. Је ли то било пре, или после месеца јануара?

М. Ант. Ја не могу да се сетим тачно, јер смо га често дирали.

Никола Супаревић, сведок, ђак трг. школе 22 год. Код Аце послужује као ђак и иде у школу.

Предс. Сећаш ли се, да је кад у овој години било код Аце какав скуп људи, и је ли јаван, или тајан?

Н. Ступ. у овој години ја знам, било је код Аце неколико људи, као што и обично долазе чешће гости и т. д. седели, пили, веселили се, па се тако и разишли, ја сам их вазда послуживао. Никаква шапутања, нити кријења по собама није било. А никаква разлога за то није ни могло бити, пошто је то обично друштво.

Др. М. Милов. Да ли су, и кад, била затворена врата?

Ник. Ст. Никад нису затварана, нити се ко крио, а оптуж. Чеб. само сам једном видео.

Ђока Нов. Мени се чини, да је овде нека празнина, нек сведок каже, од кад је код Аце?

Н. Ст. Непрекидно сам код Аце од 1890. год.

Андра Николић, држ. сав. у пенз. 41. год. Познајем Чеб. и др. Динића.

Предс. Знате ли ви, је ли када и којом приликом причао, с киме се доктор у Бечу састајао.

А. Ник. У једној прилици — а када не сећам се, мени је Динић као пријатељу — тада сам био министар — доиста говорио о томе, како треба што више тежити престанку свађе међу династијама и како би хумано дело било, пренос костију предака Карађорђевићевих припомоћи, дати допуштење и олакшати самом извршењу. Сећам се, да ми је давао и објашњења о депеши у „Преси“, у којој је била изјава П. Карађ. да не одустаје од свога права.

Сведок Мика Поповић, чинов. у оставци 36 г.

Предс. кад је доктор једном тумарао испод позоришта, да ли је вас питао за стан Аце?

М. Поп. Јесте. Једном ме је питао, јануара месеца.

Динић. Ја сам те и позвао.

М. Поп. Вероватно, али се не сећам тачно. Не тражим дангубу. Заклећу се.

Сведок Мих. Јовановић пензионер 58. год. Познајем Чеб. и све остале.

Предс. познајете ли Љубу Лазаревића?

Мих. Јов. Само један пут сам код истр. судије присуствовао, када је испитиван као сведок Љ. Т. Лазаревић, и суочен са Чеб.

Предс. знате ли да је било једно, или два суочења?

М. Јов. Није било више, но само један протокол суочења сведока Љ. Т. Лазаревића. Но када је наступило суочење између Чеб. и Љубе, истр. судија запитао је Чеб. познаје ли овог човека пружајући прст на сведока Љубу.

Он га је загледао.

Но пре доласка Чеб. у канцеларију Љ. Лазар. упитао је истр. судију. „Да нисте ви мене погрешно позвали? Има још један Љ Т. Лазаревић предс. општине. Кад је дошао Чебинац и почео објашњавати са сведоком Љубом, где су се и кад видели и стајали, као у кафани „Касини“ и приликом путовања у Дубровник и да су говорили о каменом споменику, Љуба је одрицао, што Чебинац тврди, да је било говора о неким другим стварима. Ја сам протокол потписао, и у њему је све, што је казао Љуба. Ништа више не знам а заклећу се.

Сведок Ђока Цветковић, пензионер 60. год. познајем Чеб. и Љ. Лазаревића, и у суочењу овог сведока са опт. Чеб. и само је између њи једно суочење било. То је стављено у протокол а ја сам га потписао. А не могу да се опоменем, да ли је одма Чебинац познао сведока Љ. Лазаревића, кад је тога ради дошао у канцеларију. На ово се могу заклети. Дангубе не тражим.

Сава Кукић, свед. 32 год. способан. Познаје све оптужене. Од прилике у почетку Фебруара ове год., у каф. код „Руског цара“ у подне.

Говорио је Чеб. о неким потписима, да је купио у Краљеву, да честита Карађорђевићу.

Ја сам се наљутио и казао ово:

Цео је овај Карађорђевизам жалостан, што се у њему крије гадна побуда и жеља, да се добије новац. Чебинац ми на то рече: „ала ме ти уједе!“

Ништа више немам да сведочим, а могу се заклети.

Сведок Јов. Петровић, наредн. жандар, 35. год. способан. Кад је овај сведок позван да искаже своју сведоцбу, он рече, да ће дати своју реч, кад се његов испит код истр. судије прочита.

Чита се испит.

Говори о писмима, које је Чебинац слао Ранку, а која је он ухватио.

Он прузнаје исказ за свој и да нема ништа више да каже, и да се може на то све заклети.

Но с тим, да је мени Чеб. не 1000 већ 2000 давао, да не предам ова писма истр. власти.

Суочен је Чеб. са Јованом наредником.

Чеб. каза, тако је у ствари, како је сведок Јов. Петровић изнео, и ја сам му заиста нудио преко ђаковића, који је са њим пријатељски стајао да прими 2000 дин., те да ове нађене хартије замени са другима, или да их поништи. Даље каза Чеб. и лично сам му нудио наредniку Јовану ову суму новаца.

Ђаковић. Није истина Чеб. да сам ја Јовану по поруци твојој нудио ову суму новаца, а није истина ни то, да сам ја са наредником живео у пријатељству, него сам се са њим из раније познавао. он је био човечнији према нама, него истражни судија Васа Симић, што му служи на част.

А ништа ни наредniку Јовану нисам говорио за овај новац.

Суочење између Р. Тајсића и сведока Јов. наредника.

Ранко. Он је нашао поцепане хартије поред мог кревета; те су хартије обичне: а друге је с поља ухватио, које су сад код суда, оне су ухваћене с поља на концу.

Аца. И Чебинац је удешавао, да се ухвате.

Чеб. Све је, Ацо, удешено, као што ти велиш.

Јов. наредник. Показа после, сем пет комада исцепаног писма па црно-жутој хартији, које изгледа мало поцепано, међу тим, је на свакој хартији засебно писано; било је и једно писамце на белој хартији и кад су показана, сведок каза: то су те артије, које сам ухватио на концу, кад их је Чеб. са горњег боја спуштао доле ка Ранковом прозору. Те хартије, у 6 комада на жутој артији и 8 на белој хартији такође сам ухватио на истом концу, кад је и оно прво писмо пуштано и то сам предао све истражном судији. А у соби код Ранка кад сам га претресао, нашао сам парчета ситне поцепане хартије и она су тако ситна, да се не може ништа прочитати, и ако је на њима било писано. И то сам предао ист. судији.

Ранко. Ја сам на тим хартијама записивао угурсузлуке истрж. судије према мени. Оне су окрајци од новина. Истражни судија је покушао саставити их, али кад је видео да су за њега опасне, уништи их.

Председник: Ти си, Јоване, по самоме твоме положају био у непрекидном додиру, како с Ранком тако и са осталима, док си био апсанција. Позивам да покажеш суду, је си ли ти кад год видео, или опазио, да је истр. судија, како према Ранку, тако и према другима нечовечно и неправилно поступао, а при истрази, или иначе, и је ли што год на само шуровао са Чеб. и у чему се то састајало? Је си лу чуо наредниче!

Нар. Јован. Никад нисам могао приметити, да је ма у чему, и на ма ком од ових оптужених био неправичан, или да је ма како безаконе вршио. А, шта је са њима радио у канцеларију, кад их је испитивао, то ја не знам.

Предс. Је си ли видео наклоност према Чеб. од истр. судије?

Наредник. Никад нисам могао видети ни приметити, да је такође истраж. судија какву наклоност имао према Чеб. Но, онако је радио, као и са осталима. Такође нисам видео, да ли је са њим шуровао, или се частио. Само сам Ранка преместио на доњи бој, јер ми је Жуј. изгледао сумњив — бојао сам се, да не стругне. А казао ми је истр. судија, да припазим и на Чеб. да не бега, то ми је казао и за остале. Чебинац у договору са ђаковићем „Нудио ми је 5.000 динара, и то да им нађем чамац да бегају“ но ово су говорили пред истр. судијом у шали, велећи „пусти нас на Дунав, да се купамо, па ћемо те викати са оно стране“. У канцеларији истр. судије био је Жуј. али за време ислеђења пуштан је увек у парк, те да не прислушкује шта истрж. суд. ради.

Жуј. Од куд Чеб. плајваз и хартије?

Нар. Јован. Чеб. је код себе имао плајваз с тога, што је имао да води неке рачуне. Имао је плаћање неки меница. А Ранко је добио, што је имао нотес, где је бележио своје доживљаје.

Жуј. Чеб. је мени нудио да бегамо. Но ја сам му казао, ти брајко можеш бегати, ја сам то могао учинити, јер сам ја 27 дана доцније затворен, а и да је почео бегати, ја би онда још повикао уа, побеже један.

Предс. Камо среће, бар се не би мучили цео месец дана са њима.

Цветко Драгојевић, каплар жандарски 25 г. стар. Познајем Чебинца, Ранка, Ђаковића и Жујевића, и то од кад су поапшени. Молим, да ми се прво прочита саслушање. Чита му се испит. Прочитан испит је мој, и на то се могу заклети, а то је о хватању артија и претресању собе код оптужених.

Предс. Је ли теби познато, како је истр. судија Васа Симић и је ли у чему рђаво поступао са оптуженицима?

Каплар. Није — лепо је поступао.

Предс. Је си ли ти видео, да је Васа Симић шуровао са Чеб.?

Каплар. Није.

У осталом на питања суда за понашање истр. суд. према оптуженом, било је добро.

Ђак. Говори по команди, а кад је тако доведите целу чету, и они ће вам по команди одговарати.

Окица Глушчевић, новинар, 37. год. Познаје све оптужене. Способан је за сведока.

Предс. Јесте ли ви кад седели код „Руског цара“ са Чеб. и осталима? Да ли је говорио Чеб. о Карађорђевићу и како се понашао?

О. Глушчевић сведочи као Кукић. Но, не опомиње се, да ли је био Таушановић. Кад је дошао Љуба Новаковић, па кад смо га питали, што је отпуштен из службе, он је казао, „да је осумњичен, да је потписао неку честитку Петру Карађорђевићу. На то ће рећи Чеб. Да ће то бити неки Новаковић други, (то је депеша, коју је Чеб. послао), а тада, не само ја, већ и Станојевић био се толико наљутио, што се таке речи говоре и таки се говори воде у друштву, чему нема ни места ни смисла, а Сава Кукић је казао његово мишљење о Карађорђевизму.

Др. Милов. Какво је мишљење владало у круговима, у којима се кретао Аца, о Чебинцу?

О. Глушч. Ја сам га сумњичио као лоша партизана још од велике нар. скупштине, и био ми је врло сумњив човек.

Др, Мил. Да ли је могуће држати састанак у редакцији „Одјека“?

О. Глушчевић. Тако исто апсолутно је немогуће, да се у редакцији „Одјека“ држи какви тајни састанак сем мога знања.

Чеб. Нек се пита сведок, да ли ме није он опоменуо, да не говорим о Карађорђевићу, јер је полиција ту.

О. Глушч. Није истина, јер не би имао томе смисла, пошто је то прекинуто протестом Кукића и мојим. За тим су заклети ови сведоци.

Седница је завршена у 12 сати 15 минута, а друга заказана за 13. у 8 и по сати. На коме ће се читати испити осталих сведока.

Вести из народа.

— Пишу нам из **Каменице**: Још се она бура није ни утишала, која је на општинску управу подигнута, а ево се опет подиже нека хајка на српског пароха. Не ћу овде да критикујем ни једну странку, него само хоћу да наведем целу истину. Овде се заузело њих неколико људи, те заишли од куће до куће и силом натеривају људе, да се потписују. Ми се чудимо оваким људима, који се упели из петиних жила против свештеника, који су му били пре најприснији пријатељи, а сад највећи душмани. Види се, да у овој ствари није ништа друго до једна освета. А то ће сами себи нанети, јер имаде чланова, који су изгубили своје право гласања, а још седе у скупштини. Види се, да је свештеник погрешио, што их је пустио. Што даље буде, јавићу вам.

Један скупштинар.

Вести из места и са стране.

Далматинска железница. Како читамо у бечкој „Преси“ министарство је дало дозволу српском заступнику на царевинском већу др. Радославу Квеквићу, да предузме техничке радње за месну ускотрачну железницу „Котор-Метковић“. Та би железница прошла преко Конавала, Дубровника до Метковића, па се спојила са државном железницом Босне и Херцеговине.

Грмљавина у сред зиме. Трећи дан нашег Божића око 5½ сати изјутра, натуштило се било небо над Петрињом и од једном почеле муње севати, а за тим — као у сред лета — чула се јака грмљавина, која је дуже време трајала. Свет се чуди тој појави, а неки наговештују родну годину. Дај боже!

Праваши и Мађари. „Дубровник“ пише: Већ од неког земана наши велики Хрвати, звани праваши, облећу око Мађара, да би им они помогли да остваре своје идејале. Рекли би, да им од стране Мађара није ускраћена та помоћ. Фолнеговић без темеља не би изустио у Сиску, да му нема будућности, него у савезу с Угарском. Исто је поновио у сабору и др. Амруш. До данас се нико не подиже против тога новог веровања правашке странке, али се држу непрестано против Србаља, да они шурују с Мађарима, Немцима, Талијанима, ма да им Срби то поричу. И праваши још имају образа да говоре о словенској солидарности! Шта на ово говори наша кума суседкиња?

Утекао банкер. Јављају из Лисабона, да је гроф М., један од првих банкера у земљи, побегао, пошто је проневерио своту од осам и четвртине милијуна од португалске државе. Пре него што је побегао, претворио је своје имање и остали свој иметак у новац. Кад га је редарство хтело да ухвати, већ га је нестало. Тај је догађај изазвао велику сензацију, те се боје, да не наступи мали крах у трговачком свету.

Трговина.

Нови Сад, 2. јануара. Пшеница прве каквоће 6 ф. 10—20 нов. Пшеница средња 5 ф. 80—90 н. Пшеница лакша роба 5 ф. 50—60 новч. Паполица 5 фор. 50 новч. Јечам 5 фор. 40 новч. Зоб 5 фор. 80—90 нов. Кукуруз у зрну 6 ф. ——— н., Маст 46 фор. Сланина сува 48 фор., дебела паљена 50 фор. Све од 100 килограма.

Свињи угојени тешки .	38 н.	
„ средњи . . .	36 н.	
„ лаки	32 н.	

Све од 1 килограма.

Теоци .	8—20 ф.	по комаду.
Јагњци .	— ф.	по пару.
Овци . .	8—12 ф.	„

Најновије вести.

БАНФИЈЕВО МИНИСТАРСТВО.

Брзојављају нам из Будимпеште, да је барон Банфи поднео краљу листу свога кабинета, коју је краљ и одобрио, те ће у уторак ново министарство полагати заклетву. Ово су чланови: Председник: Дезидер Банфи; Унутрашњих: Дезидер Перцел; Домобранства и привремено око краљеве особе: барон Геза Фејирвари; Пољопривреде: гроф Андрија Фештетић; Финансија: Владислав Лукач; Просвете и богоштовја: Јулије Влашић; Трговине Ернест Данијел; Правде: Шандор Ердељи; Хрват.-Славонски: Имро Јосифовић. Нови су даклем: Перцел, Влашић, Ердељи, Данијел и Владислав Лукач.

Банфи није задржао портфељ унутрашњих послова, да не би саски посланици иступили из владине странке.

ОГЛАСИ.

ПРВА ТИТЕЛСКА ШТЕДИОНИЦА

ДЕОНИЧАРСКО ДРУШТВО

држаће у недељу 15. (27.) јануара 1895. пре подне у 11 сахати у заводским просторијама своју

ПРВУ РЕДОВНУ ГОДИШЊУ

ГЛАВНУ СКУПШТИНУ

на коју се деоничари учтиво позивају.

Дневни ред.

1. Оверовљење чланова.
2. Извештај управе о друштвеном раду, поднашање биланције и закључних рачуна.
3. Извештај надзорног одбора.
4. Давање опроснице управи и надзорном одбору.
5. Предлог за одлуку о подели чистог добитка.
6. Избор 3 члана у надзорни одбор и 2 заменика.
7. Избор 2 члана за оверовљење скупштинског записника.

Управа.

У главној скупштини имају право гласа лично или по опуномоћницима они деоничари, који своје деонице 8 дана пред главну скупштину код управе депонирају. И женскиње могу давати пуномоћи као год и малолетни што могу преко својих тутора опуномоћити деоничаре, да их заступе. Пуномоћи имају се са деоницама заједно депонирати код управе. (27. §.)

Главни уредник: др. Емил Гаврила. Власник Славко Свет. Милетић. За уредништво одговара: Никола Маленчић. Срп. штампарија дра Свет. Милетића у Н. Саду